WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 2 czerwca 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.14.2017.MB

Pani
Teresa Klimek
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Długołęce

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 19 – 21 kwietnia 2017 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów w składzie: Marta Bożek - starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Małgorzata Siłka - inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce, ul. Szkolna 40a, 55- 095 Mirków z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 19 kwietnia 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Teresa Klimek zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce od dnia 1.01.1991 r.

Pani Teresa Klimek ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany przez Panią w dniu 23.05.2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Gmina Długołęka nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy).

Ponadto ustalono, że Kierownik Ośrodka, na podstawie upoważnienia Wójta wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.).

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4, 5 ustawy, nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Gmina na swoim terenie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8 ustawy nie były realizowane. Ponadto Ośrodek koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5). W okresie objętym

kontrolą kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do właściwych organów (art. 110 ust. 6).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

a) brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych,
b) brak przeszkolenia pracowników realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie: umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych,
c) błędnie wskazane przepisy ustawy o pomocy społecznej w podstawie prawnej decyzji dotyczącej zasiłku okresowego.

Kierownik GOPS w Długołęce spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w GOPS. W aktach osobowych znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie przedmiotowego dodatku oraz podpisane zakresy obowiązków, z których wynikało, iż pracownicy realizują pracę socjalną w terenie, w tym przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Długołęka zamieszkały przez 28 055 mieszkańców (stan na 31.03.2017 r.), w tym 639 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 12 pracowników socjalnych, w tym 9 pracujących w terenie, 2 przebywających na urlopie macierzyńskim oraz 1 (Pani Iwona Majder) wykonujący w szczególności czynności związane z obsługą programu POMOST i wydawaniem decyzji administracyjnych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych

pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Długołęce powyższy wskaźnik nie został spełniony, zarówno w stosunku do liczby mieszkańców gminy, jak i do osób i rodzin objętych pracą socjalną.

Mając na uwadze, iż zadania wykonywane przez Panią Iwonę Majder nie są ściśle związane z realizacją pracy socjalnej na rzecz mieszkańców gminy, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono zajmowanego przez Panią Iwonę Majder stanowiska pracownika socjalnego. W związku z powyższym, uznano, iż w Ośrodku zatrudnionych jest 11 pracowników socjalnych terenowych, liczonych do wskaźnika zatrudnienia.

Ponadto w toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są przez opiekunki środowiskowe zatrudnione na podstawie umowy o pracę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce.

Z przedstawionych akt osobowych pracowników wynika, iż świadczą usługi wskazane w § 2 pkt 1 lit. a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 1598, poz. 1597 i 1598), jednak nie posiadają przeszkolenia w zakresie:

1) umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;
2) kształtowania nawyków celowej aktywności;
3) prowadzenia treningu zachowań społecznych.

Zgodnie z § 3 ust. 4 ww. rozporządzenia osoby świadczące usługi, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a, muszą posiadać przeszkolenie w powyżej wskazanym zakresie.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następujące nieprawidłowości;

1. W sprawie nr 2 (T.P.) w podstawie prawnej decyzji Nr GOPS.4202.11.2017.KrM z dnia 12.01.2017 r. powołano art. 8 ust. 1 pkt 1, art. 38 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, który odnosi się do osoby samotnie gospodarującej. Z akt sprawy wynika, iż Pan T.P. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z konkubiną, zatem należało przytoczyć przepisy wskazujące, że jest to osoba w rodzinie. Podanie błędnej podstawy prawnej, nie skutkowało błędnym naliczeniem wysokości zasiłku okresowego, ponieważ w rozstrzygnięciu decyzji oraz jej uzasadnieniu przyjęto, że jest to osoba w rodzinie.

Artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania. Musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego, obowiązującego aktu prawnego.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami, wydaje się następujące zalecenia:

1. Przedsięwziąć działania zmierzające do zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczny ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.
   Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).
   Termin wykonania: niezwłocznie.

2. Przedsięwziąć działania zmierzające do przeszkolenia pracowników realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie:
   - umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;
   - kształtowania nawyków celowej aktywności,
   - prowadzenia treningu zachowań społecznych.
   Podstawa prawna: § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 1589, poz. 1597 i 1598).
   Termin realizacji: niezwłocznie.

3. W podstawie prawnej wydawanych decyzji przywoływać wszystkie faktyczne przepisy, które legły u podstawy ich wydania, z powołaniem źródła publikacji. Błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki w wydawanych przez organ administracji publicznej decyzjach prostować w drodze postanowienia.

Podstawa prawna: art. 107, art. 113 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Joanna Snopko
DYREKTOR WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1.Wójt Gminy Długołęka

2.a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Ewelina Zygmunt

Wysłano 5.06.2017. 2.ZPO